

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica stev. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje st. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 24. aprila 1915.

Št. 33.

Z bojišč.

Premirje v Karpatih.

Dunaj, 19. aprila. (K. u.) Uradno se
razglasi: 19. aprila 1915. Na Ruskem Polj-
skem in v zapadni Galiciji nobenih posebnih
dogodkov.

Na bojni črti v Karpatih vlada mir, iz-
vzemši nepomembne boje na gozdnatem go-
rovju, v katerih je bilo ujetih 197 mož.

V južnovzhodni Galiciji in v Bukovini
posamezni artiljerijski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo.

Berolin, 19. aprila. (Kor. ur.) Veliki
glavni stan, 19. aprila.

Zapadno bojišče.

Južnovzhodno od Yperna so bili Angleži
zapođeni iz malih delov naše postojanke, ki
so jih še držali. Z močnim napadom ob že-
leznicí Ypern - Comines so včeraj zvečer po-
izkusili polastiti se zopet postojanke na viši-
nah. Napad se je z največjimi izgubami po-
nesrečil.

Pri Jugelmünster je bil francoski leta-
lec poročnik Garros prisiljen pristati in
je bil ujet.

Med Mozo in Mozelo je potekel dan v
artiljerijskih bojih. Slab francoski napadal-
ni poizkus proti postojanki Combres je bil
z našim ognjem že v začetku potlačen.

V Vogezih sta se izjalovila dva franco-
ska napada na našo postojanko na sedlu
zapadno od Reichsackerkopfa, ki smo jo
bili vzeli, in napad na višine severno od
Steinbrücka. Po velikih izgubah so se
Francozi umaknili.

Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Francoska in Angleška in zdi se, da ce-
lo od uradnih mest preplavljata inozemstvo
s »poročili o zmagah« na zapadnem boji-
šču. Vse te trditve so kratkomalo izmišlje-
ne. Ne izplača se, zavračati jih posamezno.
Opozarja se temveč le na preiskovanje na
podlagi uradnih nemških vojnih poročil.

Najvišje armadno vodstvo.

Nova akcija ob Dardanelah?

Kolin, 19. aprila. »Kölnische Zeitung«
poroča iz Aten: Po zanesljivih poročilih iz
Lemna je že nekaj dni opaziti nenavadno
živahno gibanje med četami zaveznikov, ki
se nahajajo na otoku. Pravijo, da bi se mi-
nulo sredo morale zopet začeti akcije zoper
Dardanele. Vse francoske čete v Mudros,
izvzemši nekaj senegalskih bataljonov, so
bile vkrcane na transportne parnike, h ka-
terim se je pridružila še iz Aleksandrije do-
šla ladja s francoskimi četami. Pri Mudros
je bilo predvčeraj izkrcajih menda 35.000
mož, Angležev in Francozov, v popolni
opravi. Kolonialnih čet ni bilo zraven.

Obstreljevanje Smirne.

Frankobrod, 19. aprila. »Frankfur-
ter Zeitung« poroča iz Pariza: Angleški rok
za predajo Smirne poteče 23. aprila.

Venizelos in Grška.

Zeneva, 19. aprila. »Petit Journal«
poroča iz Aten, da poizkuša Venizelos zbrati
legijo 50.000 mož. Grški, angleški in franco-
ski kapitalisti ga hočejo podpirati.

Solun, 19. aprila. General Danglis je
odstavljen kot poveljnik epirske armade.
Tudi na drugih višjih poveljniških mestih
grške armade so nameravane precejšnje iz-
premembe.

Berolin, 20. aprila. (K. u.) Wolffov
urad poroča:

Zapadno bojišče.

V Champagni so naši saperski napadi
napredovali. V Argonah so se nekateri fran-
coski napadi severno od Le Four de Paris
ponesrečili. — Med Mozo in Mozelo so bili
topovski boji le na nekaterih mestih živah-
ni. Francoski napad pri Flirey se je v našem
ognju izjalovil. V Croix des Carmes so vdrla
naše čete, ko so razstrelile nekatera utrjena
poslopja, v sovražno glavno postojanko in
prizadjale nasprotniku hude izgube. V ne-
kem predstražnem boju zapadno od Avri-
courts smo v naskoku zavzeli vas Etuber-
nemille, ki smo jo prej začasno zapustili. V
Vogezih na višinah Sillacker severozapad-
no od Metrerala se je ponesrečil sovražen
napad s hudimi izgubami za Francoze. Pri
sunku proti vrhu Hartmannsweilerkopfa
smo na severozapadni višini pridobili ne-
kaj sto metrov sovražnih postojank.

Vzhodno bojišče.

Vzhodni položaj je neizpremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

Japonci iščejo opirališča v Ameriki.

Frankobrod, 19. aprila. (Kor. urad.)
»Frankfurter Zeitung« poroča iz Newyorka:
Križarka »New Orleans« je bila odposlana
v Turtle-zaliv, da dožene, kaj da delajo tam
Japonci. Govori se, da so pustili Japonci
tam namenoma križarko »Asama« zavoziti
na mehka blatna tla, da bi imeli tako pre-
tvezo (vzrok) poslati tja mornarico. V Was-
hingtonu se boje, da bodo mehikanske obla-
sti odobravale, da se napravi tam opirali-
šče za japonsko mornarico.

Ruski vojni načrt.

Zeneva, 19. aprila. Poročevalec lista
»Pariški Journal« poroča svojemu listu iz
Varšove, da obdaja prave načrte velikega
generalnega štaba globoka skrivnost. Glede
odločilnega boja nikakor ni dognano, ker

Podlistek.

Iz bojevanja 7. pešpolka.

(Piše g. poročnik v rez. dr. Franc Kotnik.)

V strelskem jarku, 14. aprila 1915.

Dragi! Tri mesece sem že iz Celovca in
vendar se še nisem oglasil, akoravno sem
Ti obljubil. Izvedel si že od drugih, da se
mi godi še dobro in da sem hvala Bogu
zdrav in čvrst. Le revmatizem me malo ta-
re, a na take malenkosti človek tukaj ne
sme misliti, ker ni časa za to. Da se naš ko-
roški 7. pešpolk hrabro bori, to bo Vam v
domovini znano. Bodisi Nemeč, bodisi Slo-
venec, vsak stori v polni meri svojo dolž-
nost. To kažejo tudi lepa odlikovanja mo-
štva, med katerimi najdeš marsikaterega
slovenskega Korošca. Ako je božja volja, da
se zdrav vrnem v domovino, bom opisal,
kar sem doživel, ker pridno pišem svoj
dnevnik.

Ležimo že dalje časa v pozicijah, zako-
pani v strelskih jarkih, na robu gričevja,
pred nami v dolini na vasi in na gori pa
Rusi na 400 do 1200 korakov. Življenje je
narobe. Podnevi spimo v jarkih, v katerih
smo si napravili svoje »vile«, to se pravi,
spimo, če ni boja. Vile imajo posebna ime-
na. Eni naših hiš se pravi vila »Russen-
blick«, ker je od nje lep razgled na ruske

pozicije, vilo kranjskega rojaka, ki ga včasih
primo domotožje, so krstili vila »Heimweh«
(domotožje) itd. Podnevi je torej precej mir-
no, le kak koroški divji lovec zasmodi Ru-
som katero v dolino in navadno zadene. To
je veselje v voju, če zadene krogla divjega
lovca!

Zvečer pa se začne pravo življenje. Vse
oživi. Naši pridni konjički pridejo z menažo
in kruhom, prinesejo tobak, cigarete, pošto.
Take živalice so res pridne. Tiho razdele
menažo. Naši fantje pravijo, da so Rusi še
precej dobrih manir, ker nas navadno puste
pri miru, kadar menažiramo.

Ponoči je treba postaviti straže, odpo-
slati potrulje, čuvati je treba zemljo, ki smo
jo zopet priborili. V jarkih zasvetijo za za-
grinjali ognji, kjer si fantje kuhajo in greje-
jo otrple ude. Votlo zadone lopate, zašklo-
potajo krampi, treba je kopati in se še bolj-
še zabraniti. Proti jutru prineso konjički
kavo. Rusi napadajo navadno ponoči. Tiho
se priplazijo, tam eden, tam drugi, tam
tretji bliže — patrolje javijo sovražnika, vse
je napeto — zdaj začne deževati svinca, ka-
tere ga jim pošiljamo v dolino, za nami se
oglasil artiljerija, ki meče šrapnele in grana-
te na Ruse. To treska in grmi še huje ko
grom v gorah, ko se razlega odmev od gore
do gore. Čuje se stokanje ranjencev, tam
zasveti lučka — ogenj pojema, napad je od-
bit. Ruski napadi se vrše navadno od pol
12. do 1. ponoči ali pa zjutraj, ko se začne
svitati. Treba stroge službe, treba discipline,

vsak mora biti prešinjten o važnosti svoje
osebe in mesta, na katero je postavljen.

Odbili smo napad. Saniteta javi, ta ima
prestreljeno glavo. Vzamemo mu legitima-
cijo s prs, denar iz žepa, ki ga pošlje kom-
panija politični oblasti ali staršem.

Ena slika mi je in mi bo ostala živa ce-
lo življenje. Na gori votlo doné lopate, sa-
niteta koplje grob. Jama je izkopana — va-
njo polože padlega junaka. Tiho in oprezno
se vrši vse, le polglasne glasove čuješ, da ne
bi sovražnik motil svetega miru. Luna ob-
seva dve smreki v bližini, v temnih obrisih
se vidi križ junaka, ki so ga položili prejšnji
dan v hladno zemljo. Človek postane v voj-
ski trd — a ob tem prizoru, večnolepem so
mi stopile solze v oči. Vsem se je godilo ena-
ko, nadporočniku, praporščakoma in meni,
ki smo mu izkazali zadnjo čast in mu že-
leli večni mir in pokoj.

Svete žrtve polaga ljudstvo na oltar do-
movine in te žrtve morajo prinesiti boljše
čase za našo Avstrijo. Za to se borimo in
vztrajamo in bomo vztrajali z božjo pomoč-
jo do konca.

Ob priliki kaj več. Pri Vas je lepa po-
mlad, pri nas sneg, deževje, blato. Veliko je
naše hrepenenje po lepi pomladi v domovi-
ni. A pride tudi pri nas vstajenja dan, pride
tudi za Avstrijo pomlad, ki naj objame v
slogi vse njene narode!

Pozdrave vsem prijateljem in znancem
po lepi Koroški!

danes ves svet govori o Karpatih, da bi strašni spopadi ne mogli biti drugod. Če veliko ljudi trdi, da vodi pot v Berlin preko Budimpešte in Dunaja, so tudi drugi izkušeni ljudje, ki narobe sodijo, da je zavzetje Berlina edina reč, ki pride resno v poštev, da bo glavni nasprotnik enkrat premagan. Velika ruska armada ima svoje desno krilo pred vzhodno Prusijo, levo krilo v Karpatih, centrum na Poljskem. Treba je počakati, kaj bo ta centrum napravil. Naj se pripravljajo kakršnikoli dogodki, zelo verjetno je, da bo pozornost več kakor enkrat obrnjena na znano črto Thorn—Krakov. Veliko prezigodaj je, zatrjevati kot dognano, da se mora ruska vojaška sila nekaj časa obračati v stran proti ogrskim železnicam. Vsekako stoji, da bo še vseh potrpežljivost in jakost postavljena na preizkušnjo. Dobro je, ne veliko prerokovati, da ne bi se pri tem izgubilo zaupanje v počasen razvoj dogodkov.

Kako je bil Przemysl oskrbovan.

Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča o preskrbi Przemysla med drugim sledeče: Za vso državno utrdbo zadnjih 14 let nismo izdali več kot 7 milijonov vsako leto, kar je bilo vsekako premalo. Zahteve vojne uprave, da bi se ta vsota zvišala, so bile brezuspešne, zato je bilo treba skrajno štediti in na Przemysl ni več odpadlo, kot je bilo treba, za vzdrževanje najvažnejših utrdb. Pri izbruhu vojske je bilo tedaj treba zmagati ogromno delo. Sezidati so morali nove utrdbe. Običajno traja pred vojsko dalj časa politična napetost, katero se lahko izkoristi za utrjevalna dela. Pri Przemyslu tega ni bilo. Zato je bilo treba ob izbruhu vojske poslati v Przemysl veliko delavskih oddelkov. To pa je otežkočilo prehrano. Przemyslsko oskrbovališče je moralo z moko preskrbovati okroglo 100.000 mož — več kot četrti del mirovnega stanja avstro - ogrske armade. Koliko prevoznih stroškov bi bilo, če bi vsako leto morali za tako veliko število oseb voziti v trdnjavo potrebno količino moke in potem zopet v notranjost države. Mogoče bi prodaja te moke civilnemu prebivalstvu stroške znižala, vendar pride pri uporabi mesnih konzerv le vojaštvo v poštev. Izdaja ene konzerve moštvo pomeni izgubo 80 vinarjev. Če bi bilo tedaj za 100.000 mož za 180 dni pripravljenih konzerv, bi to pomenilo skupno izgubo 3.600.000 K, več kot polovico letnega kredita za napravo utrdb po celi državi. Enako bi bilo tudi glede municije.

Iz Rusije.

Iz Petrograda poročajo: Car je prišel v sredo v Putilovo tovarno pri Petrogradu. Ogleдал si je oddelke za izdelovanje municije, nakar so v njegovi navzočnosti poskušali nove torpede.

Ruske izgube v Karpatih.

Berlin, 18. aprila. (Kor. urad.) Glasom neke petrograjske depeše v »Berliner Zeitung am Mittag« obsega prvih deset seznamov izgub iz bitke v Karpatih 2722 častnikov, med temi 31 polkovnih poveljnikov.

Zastopnik švicarske armade na karpatskem bojišču.

Bern, 19. aprila. (Kor. urad.) Kot zastopnik švicarske armade se prihodnje dni poda polkovnik-brigadir Bridler na fronto k avstro-ogrski armadi v Karpate v svrhu, da prouči vojno v gorah.

V Severnem morju ni bilo v zadnjem času nobene bitke.

London, 19. aprila. (Kor. urad.) Nasproti nedavno razširjenim vestem trdi Churchill, da v zadnjih mesecih v Severnem morju ni bilo nobene bitke. V Dardanelah so se vršila samo lokalna obstreljevanja in poizvedovanja voznje posameznih ladij. Od 18. marca sem je bilo ranjenih tam 213 mož. Nobena angleška ali francoska ladja ni bila poškodovana ali potopljena.

Kuga v Solunu.

A m s t e r d a m, 19. aprila. (Kor. urad.) »Handelsbladet« poroča iz Londona: Zdravstvena oblast je proglasila Solun okuženim. Bilo je več slučajev kuge.

Črnovojniška zavezanost od 18. do 50. leta.

Prvi poziv sega od 18. do končanega 42. leta.

Uradno se poroča:

Borba, ki nam je bila vsiljena in ki že traja skoraj brez presledka več mesecev na brezprimerno dolgi bojni črti z mnogoštevilnejšim sovražnikom, zahteva, da se neprestano izpopolnjujejo nastale vrzeli v armadi ter da se naša armada v toliki meri ojači in okrepi, da po možnosti dosežemo v doglednem času približno tisto število vojaštva, ki ga imajo naši sovražniki, ki so bili, kar se tiče števila vojakov, dosedaj v premoči.

V tej velikanski borbi smo prisiljeni — o tem ni nobenega dvoma — da zastavimo vse svoje sile, da se bomo, če se bo izkazalo za potrebno, še tudi delj časa bojevali, dokler si ne priborimo končne zmage.

Da ne pridemo ob uspehe svojih dosedanjih velikih naporov, je potrebno, da si trajno zasiguramo nova ojačenja. To jamstvo dobimo, če pritegnemo vse razpoložljive in rabne ljudske sile za potrebno izpopolnitev armade in domobranstva.

Tozadevna sedaj obstoječa postavna določila glede črnovojniške zavezanosti pa nikakor ne zadostujejo, če hočemo doseči ta smoter.

Če na primer primerjamo našo dosedanja črnovojniška zavezanost z ono v drugih evropskih držav, pridemo do zaključka, da mi izmed vseh evropskih držav skoraj v najmanjši meri izkoriščamo razpoložljive ljudske sile.

Dočim sega n. pr. v Nemčiji črnovojniška zavezanost od 17. do 45. leta, v Franciji do 48., v Srbiji do 50. leta, se začne pri nas šele z začetkom leta, v katerem se konča 19. leto, in se neha s končanem 42. letom.

Je torej nujna potreba, da se razširi črnovojniška zavezanost v tem smislu, da se raztegne na eni strani na nadaljne naborne letnike, na drugi strani pa, da se izdatnejše zasigura izpopolnitev armade in domobranstva.

Da se zadosti tej neodklonljivi potrebi, se namerava, kakor poroča c. kr. brzojavni poročevalni urad, odrediti, da se v bodoče črnovojniška zavezanost v obeh državnih polovicah začne že z letom, v katerem se izpolni 18. leto, in sega do končanega 50. leta.

Nadalje bo prvi poziv obsegal letnike od 18. do končanega 42. leta ter bo tudi dana možnost, da se lahko v čisto posebnih izjemnih slučajih pritegne tudi drugi poziv za svrhu izpopolnitve armade in domobranstva.

Z ustanovitvijo novih letnikov črnovojniških zavezancev pa še ni rečeno, da se bodo tudi vsi ti novi letniki poklicali takoj ali v najbližnjem času v črnovojniško službo.

Dnevne novice in dopisi.

V cerkvi Sv. Duha v Celovcu je minulo nedeljo podelil prevzvišeni knezoškof dr. Adam Heftler gojenkam uršulinskih šol prvo sv. obhajilo. S stolpa je naznanjala popeževa zastava izredno slovesnost. 70 prvobhajank je pričakovalo pred cerkvijo prevzvišenega in ga spremljalo k oltarju, kjer je daroval sv. mašo, pred sv. obhajilom imel ginljiv govor, opozarjajoč otroke na pomen in slovesnost obhajilnega dne. Opominjal jih je, da naj molijo posebno za domovino, cesarja, vojskujoče se vojake in padle junake. Veselil se je prevzvišeni nad pobožnostjo otrok, veselili so se otroci, osrečeni, da so prejeli prvo sv. obhajilo iz roke svojega nadpastirja, veselili so se verniki, ki so polnili cerkev do zadnjega kotička in zatrjevali, da takšnega lepega prvega sv. obhajila še niso videli.

Vojni kurat Ogris odlikovan. Vojni kurat v evidenci domobranstva, gospod Josip Ogris, je dobil duhovniški zaslužni križec 2. razreda na belo-rdečem traku.

Zapisega c. kr. prostovoljnih strelcev. V nedeljo 18. t. m. se je vršila v Celovcu na Herbertovem travniku slovesna zapisega dijaških stotnij c. kr. prostovoljnih strelcev, 240 po številu. Spremljalo jih je po mestu na stotine ljudstva. Vojaški poveljnik je imel nanje navdušen nagovor. Pri slovesnosti je igrala tudi vojaška rezervna godba.

Vojaška vest. Divizijski poveljnik gosp. Anton Lipošček, ki je pred kratkim prišel v Zagreb na dopust, je moral vsled brzojavnega odpoklica prekiniti svoj dopust in prevzeti vodstvo 2. pehote divizije v Karpatih.

Ranjenih vojakov je bilo v Celovcu v c. kr. rezervni bolnišnici št. 2 dne 10. aprila 6 častnikov in 1349 mož, v c. kr. rezervni bolnišnici št. 1 pa 15 častnikov in 1332 mož.

Odlikovani slovenski častniki. Z bronasto častno kolajno »Rdečega križa« je odlikovan poveljnik dunajske orožarne g. podpolkovnik Fridolin Ka v č i č. Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 5. domobranskega pešpolka Franc Globčnik, nadporočnik 2. domobranskega pešpolka Alojzij Barle in pred sovražnikom padli nadporočnik 3. polka deželnih strelcev Franc Koračin. Signum laudis je dobil višji zdravnik v rezervi pri 1. domobranskem pešpolku dr. Maks Krasnik.

25letnica samostana sester dobrega pastirja v Kazazah pri Celovcu. Izprijenost ženske mladine ni nikjer večja kakor po mestih in tam, kamor segajo vplivi mestnega življenja, torej zlasti v predmestjih in v občinah, ki mejijo mesto. Ženska mladina, ki jo potegne za seboj vrtnice mestne izprijenosti, je izgubljena za Cerkev in državo. Žal, da posvetne oblasti vse premalo sodelujejo v stremljenju, ohraniti šoli odraslo mladino verno in nepokvarjeno. Kazen nič več ne izda, ko je kdo že izprijen. Zato pa vidimo, da se posvetni oblasti, kadar pokvarjene mladine ne morejo več brzdati, zatekajo končno k zavodom, ki na verski podlagi in s pomočjo ljubezni, kakor nam jo je sporočil Krist, rešujejo popačeno mladino in jo vračajo zopet Cerkvi, državi in pošteni človeški družbi. Tako težavno, pa imenitno nalogo izvršuje samostan sester dobrega pastirja v Kazazah pri Celovcu. Dne 18. aprila 1890 so pod knezom in škofom Kahnom prišle v Kazaze prve štiri sestre. Dne 16. majnika so prejele v vzgojo štiri otroke in v kratkem času nato so jih imele že 20. Dosedaj je bilo v zavod sprejetih 550 gojenk in od teh je bilo za stalno rešenih tri četrtime, ki bi bile izgubljene. Nekatero bivše gojenke so celo kakor svetnice umrle. V teh 25 letih je bilo 5 prednic, prvi dve sta že umrli, tretja je pa sedanja provincialna prednica. Prvi duhovnik, ki je deloval v samostanu, je bil neki Habiš, že 65 let star gospod, ki pa je bil šele sedem let duhovnik. Za njim je prišel penzionirani župnik g. Volkert in za njim nepozabni gospod Peter Schwentner, ki je žrtvoval samostanu celih 15 in pol leta vse svoje dohodke, vse svoje obširno znanstvo in vse svoje duševne moči. Trije škofi so hrepeneli, da otvorijo samostan, pa le rajni knez in škof dr. Kahnu se je ta želja izpolnila, kakor je poudarjal na dan otvoritve samostana. Sedaj je v samostanu 17 sester, tri še od ustanovitve sem, z 82 gojenkami. Dne 18. t. m. je samostan obhajal svojo 25letnico. Dopoldne je imel slovesno sveto mašo s pridigo mil. gospod stolni župnik in korar Martin Kováč, ki bo prihodnje leto obhajal petindvajsetletnico kot spovednik samostanskih gojenk. Popoldne je obiskal samostan prevzvišeni gospod knez in škof dr. Adam Heftler. Imel je blagoslov in krasen nagovor na gojenke in redovnice. Navzoči so bili mil. gospodje korarji Wappis, Größer in Vidovic, vlč. gospodje župnik Greiner iz Št. Jakoba ob cesti, predmestni župnik Fr. Kolarič, žrelski župnik dr. J. Arnejc, gospoda dvorna kaplana Gussger in Trupe in sloveči arhitekt pater Anzelm iz sekovskega samostana oo. benediktincev, ki vodi gradbo nove stavbe.

Obiskovanje bolnikov prepovedano. Obiskovanje bolnikov v rezervni bolnišnici, poslopje sirotišna vojašnica in šola pod Križno goro v Celovcu, je zaenkrat prepovedano.

Potovanje v Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. Potovanja v Bosno, Hercegovino in Dalmacijo na obisk tam se nahajajočih vojaških oseb zaenkrat niso dovoljena. Osebe, ki poizkušajo s tem namenom priti v eno imenovanih dežel, se na deželni meji zavračajo in se morajo, ne da bi dosegle svoj namen, vrniti domov. Na to se ljudje opozarjajo.

Vrednost dobittkov loterije Slovenske Straže 20.000 K. Naberite tudi pri svojih znancih denar za srečke in pošljite takoj denar z naročilom »Slovenski Straži« v Ljubljano!

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Prevoz ranjencev. V soboto, 17. t. m., je došlo v Celovec iz neke severne bolnišnice preko Maribora 460 sedečih in 25 ležečih ranjencev.

Pegasti legar na Koroškem. Od 11. do 17. aprila sta na Koroškem na pegastem legarju obolela le dva vojaka, ki sta prišla v Celovec s severnega bojišča. V taboru galiških beguncev v Volšperku ni bilo nobenega novega slučaja. Trinajst oseb se je ozdravilo, ena je pa umrla na pegastem legarju.

Poroka. Poročila sta se dne 5. aprila ob sedmih zvečer v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani gdč. Lizika Scheinig, hčerka g. vladnega svetnika Ivana Scheinigga, c. kr. profesorja v pokoju., in gospod Žiga Kastner, c. kr. kadet pri 27. domobranskem pešpolku. Bilo srečno!

Grobovi koroških junakov v Karpatih. G. dr. Demšar nam poroča z dne 18. t. m. s severnega bojišča: Na prostornem pokopališču slovaške vasice N. počivata dva junaka iz Koroškega, padla pred kratkim na karpatskem bojišču:

Mihael Lopič L. I. R. 4
padel (strel v trebuh) dne 7. aprila 1915.

Alojzij Glantschnig L. I. R. 4
padel (strel v prsa) dne 10. aprila 1915.

Navaden lesen križec na grobu z navadnim napisom naznanja kraj počitka junakoma.

Silvester Pinter L. I. R. 4
je padel že 20. januarja 1915.

Najbrž bo tudi ta Slovenec. — S spoštovanjem in pozdravi Vam udani Dr. Demšar.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil dne 14. aprila Vinko Simčič pd. Žiher iz Blač pri Beljaku. Nahaja se v Nižnem Navgorodu, Stara Čurma. Njegovi domači so vsled poročil, ki so jih dobili, mislili, da že spi nezdravno spanje v tuji zemlji. Lahko si je misliti, kako so se razveselili vesti, da je še živ. Meseca avgusta lani je pisal iz Gradca svoji ženi: Dragi domači! Ko boste prejeli to dopisnico, me že ne bo več v Gradcu, ampak že odidem naprej... Tukaj imamo dobro in dosti menaže. Če bo povsod tako, ne vem. Srce me boli, ko vidim to množico krasnih mladih ljudi iti v boj, kakršnega še ni bilo na svetu. Ne skrbite zame, skrbite za domačijo in otroke. O ljubezni otrok mi pa ne piši, ker zavoljo teh trpim največ. Poizkušam, nekoliko pozabiti nanje. Pazi, da ne zbolíš! Vedi, da imajo sedaj samo tebe. Ne zabite, da bo k letu draginja in pomanjkanje; zato se zapored malo pripravite. Mollite, da se še srečno vrnem k Vam. — Zadnjič je pa pisal z bojišča 2. novembra 1914. Pismo slove: Draga žena! Pri kompaniji nas je že silno malo. Dragi! Bodite bolj zadovoljni doma. Ne veste, kako dobro da imate. Ko bi ljudje vedeli, kaj je to »daj nam danes naš vsakdanji kruh«, bi kruh tudi bolj cenili. Tukaj stane 4 K hlebčič. Ako še Bog da, da še pridem kdaj k Vam, kar je silno malo verjetno, bom šele razumel prav, kaj se pravi »živeti« in kaj da je beseda »kruh«. Pišem ti sredi najhujšega streljanja in iz sredine mrtvih. Hudo se nam godi, pa zdrav sem le, da se čudim. Sicer sem pa umazan kot zamorec, ker se ne umivamo; ne spimo, malo jemo, še manj pa pijemo. Draga, moli in prosí, da nam da Bog še srečno svidenje. Vinko.

Vojnim ujetnikom na Ruskem je dovoljeno pisati samo dopisnice, ne pisem. Onim ujetnikom, ki so bili ujeti pri padcu trdnjave Przemysl in katerih naslov ni znan, se tudi lahko piše, a na dotični dopisnici je treba na posebno vidnem prostoru zapisati »Garnison de Przemysl«. S tem sicer še ni zagotovljeno, da dobe dotičniki poslano dopisnico, a verjetno je, kakor se uradoma poroča, da jim pride v roko.

Janežičevo hišo v Celovcu je na dražbi dne 17. aprila dobil za 40.000 K nečak rajnega g. nadštabnega zdravnika dr. Val. Janežiča. »Freie Stimmen« pišejo dne 21. aprila, da je kupila hišo na dražbi »Družba svetega Mohorja«, kar pa seveda ni res.

»Kath. Sonntagsblatt« naznanja, da za čas vojne ustavi svoje izhajanje, ker mu cenzura onemogočuje, zastopati njegov program in ustrezati namenu, za katerega je bil ustanovljen. »Sonntagsblatt« pravi, da je zastopal »ravno črto katoliških načel« in da je vzdržal devet mesecev le, ker je smatral ravno za tako razburkane čase za potrebno, da izhaja tak list.

Poročilo Gospodarske zadruga v Sinčivasi. Zadnji čas se je zgodilo, da je dobil neki mlinar, baje iz Železne Kaple, od okr. glavarstva dovoljenje, kupiti v okolici Sinčevasi nekaj žita in je prepeljati z vozom v Železno Kaplo. Ta mlinar je hodil pri naših kmetih in kupoval od njih žito s trditvijo, da ima dovoljenje ali oblast od glavarstva, in da plačuje vsaki metercent 4 krone dražje kakor Zadruga. Našim zadržnikom poročam, da veljajo maksimalne cene za vsakogar, kdor ne mara biti kaznovan. Dotični mlinar bi bil kaznovan, ko bi jaz izrecno ne bil priporočal oblasti, naj za zdaj ljudi ne kaznuje, a naj se jim odločno zabiča, da se morajo držati cen. Občine pa opozarjam, da takšno nakupovanje ni v njihovo korist. Ljudje, ki potrebujejo živil, naj se obrnejo do občinskega predstojništva, to naj se obrne do c. kr. okrajnega glavarstva, ki bo občini potem povedalo, kje se v sosednih občinah dobi potrebno. In to se dobi za maksimalno ceno, pa nič dražje. Torej taki mali prekupci niso pravi vir za nakupovanje živil. Občina Velikovec je na primer dobila od občine Dješke vagon pšenice in vagon rži, ako se druge občine obrnejo na pravo mesto, bodo tudi one dobile, in sicer po normalni ceni. To moram našim ljudem sporočiti, da vedo, kaj je s takimi prekupci. Prekupcem pa moramo povedati, da se v bodoče ne bom več potegoval zanje, če se pojde za kaznen. — Msgr. Podgorc.

Kako izborna se je izkazal dualizem! Neka vojnopoštna dopisnica poroča iz Košic na Ogrskem: »Tu moke prav nič ne primanjkuje; najfinejše belo pecivo in fine slaščice so na razpolago. Prav tako je v Budimpešti masleno in mlečno pecivo.« V Celovcu, kjer jemo, oziroma tudi ne jemo turšičnega kruha, se ljudje povprašujejo, če ima država še ime Avstro-Ogrska, ali pa ste se iz dualizma razvili dve samostojni državi, Avstrija in Ogrska. Poroča se, da bo Ogrska še ta mesec dala Avstriji 700.000 meterskih stotov turšice (sirka). Ljudje se povprašujejo, zakaj bi nam Ogrska ne odstopila še kakih boljših žitnih dobrot, kakor samo koruzo? Koruzni kruh, kakor ga pečejo v Celovcu, ni tak, kakršnega znajo naše slovenske matere po deželi peči. Ali peki ne znajo takega kruha peči ali pa je turšica slaba! Če je na Ogrskem mogoče najfinejše belo pecivo, ne vemo, zakaj bi ne bilo mogoče, poslati tudi nekaj bele moke z Ogrskega. Saj vendar tudi naši vojaki branijo Ogrsko pred Rusi! — Tako modrujejo po Celovcu ljudje, in mi ne moremo drugače, kakor reči: »Prav imajo!«

Bilčovs. (Donika ni več.) Na bojnem polju poje vojaški boben padlim junakom svoje nagrobnice — in doma poje naš mrtvaški zvon slovo umrlim faranom — kako pretresljiv je glas obeh! Zadolnel je ta glas dne 8. aprila bilčovskim faranom v srce in zbrali so se od blizu in daleč, da spremljajo v dolgi procesiji Mihaela Mosbicerja, pd. Donika na farno pokopališče k zadnjemu počitku. Položili so enega izmed svojih najboljših znancev — sosedov in gospodarjev v hladni grob. Nad trideset let je gospodaril rajni na Donikovem posestvu zgledno in marljivo in smel po pravici imenovati svoje, kar je bilo vpisanega na njegovo ime. Kakor v gospodarskem bil je vzoren tudi v verskem oziru. To spričuje farna cerkev — kateri je bil dolgo vrsto let skrben ključar — in kazal svojo ljubezen do lepote v hiši Gospodovi z gmotnimi žrtvami. Berači so našli pri Donikovih svoje zadnje zavetje in nad sto krščencev in birmancev je imelo Donikove za svoje botre. Kadar so bili veliki shodi na Marijinih božjih potih v Gospa Sveti in na Brezjah, Donikovih nikjer ni manjkalo. Rajni je hodil vestno vsako leto na Sv. Višarje na angelsko nedeljo s št. jakobsko procesijo. Bilo je zdaj dobrih del in truda dovolj — Gospod ga je odpoklical k večnemu plačilu. Mrtvaško opravilo je imel

za rajnim skupno z domačim g. župnikom Teulom njegov duhovni sin in se poslovil od njega ob grobu. Naj je zemlja lahka njegovim telesnim ostankom, njegov duh naj se raduje v večni luči in na zemlji naj vzpodbuja znance k vzornemu gospodarskemu in krščanskemu življenju!

Tolsti vrh. V nedeljo dne 2. maja se vrši v Tolstem vrhu pri Osetu (Tolstovrška slatina) občni zbor živinorejske zadruga z zelo važnim sporedom. Vljudno se vabi vse bližnje in daljne člane ter kmetovalce, da se zborovanja udeležijo v obilnem številu.

Št. Tomaž. (Pismo iz Rusije.) Zelo se je razveselila družina Lesjakova v Domačji vasi, ko so dobili v ponedeljek dne 19. aprila pismo od svojega že davno pogrešanega sina Tomaža W a s t e. Piše iz Saropola dne 24. februarja 1915 tako-le: Ljubi starši in bratje! V začetku mojega pisanja Vas lepo pozdravim, Vam naznanjam, da sem z Vami vred žalosten v daljni, daljni Rusiji kot vojni ujetnik. Bil sem neštetokrat v ognju, in kar se imam le samemu Bogu zahvaliti, sem danes še zdrav in neranjen v daljni tujini. Da sem bil ujet, je bilo tako: dne 24. decembra 1914, mislim, da je bil ravno sveti večer, jako strašen večer za nas; pri Žmigrodu v Galiciji se je bila strašna bitka; proti 12. uri so nas Rusi obkolili in nas mnogo ujeli. Na sveti dan smo začeli rajžati na Rusko. Dragi moji! Ker je Rusija ogromno velika, je bila to strašna rajža za nas; po železnici smo se vozili 22 dni in peš smo šli 38 dni. In na Ruskem je strašna zima, kmalu bi bili vsi pomrzili. Zdaj pa končam svoje pisanje z lepim pozdravom na vse iz daljne tujine in Vam voščim lepe in vesele velikonočne praznike, ker jaz bom imel zelo žalostne. Vaš Tomaž. — Pismo, čeravno je bil naslov čisto slovensko napisan, je vendar našlo pot iz daljne Rusije v Škofji dvor na Koroškem! Tomažu pa kličemo: Na svidenje!

Ranjeni vojaki v Celovcu.

Med ranjenimi vojaki, ki so prišli s transportom dne 17. t. m. v Celovec in so bili sprejeti v rezervno bolnišnico št. 1, se nahajajo od domačih čet sledeči vojaki:

Od p. p. št. 7: Inf. Matija Tišler, Jernej Moser, Jožef Tribuč, Janez Varadi Nikolaj Schenk, Engelbert Hassler, Bogomir Kartnik in Tomaž Dekovič.

Od polj. lov. bat. št. 8: Podlovec Anton Pleyer, lovec Janez Kaiser, Dominik Errath in Henrik Skrube.

Od polj. top. p. št. 9: Korp. Kazimir Valant, topničar Leopold Finžgar in 15leten ranjen dečko, po imenu Pavel Middrigger.

Mlad begun v Trstu.

»Edinost« poroča ta-le zanimiv dogodek:

Justina Kravanjeva je bila šla dopoldne nakupovat razne zelenjadi na trg pri Rdečem mostu. Imela je torbo že skoraj polno, ko se je ustavila pred neko ženico, ki je prodajala jajca. Pogodila se je za ceno in začela izbirati jajca, da bi jih nekaj kupila. Da bi imela bolj prosto roko pri izbiranju jajec, je pa položila denarnico, v kateri je imela še 11 kron denarja, ki jo je tedaj tiščala v desni roki, na vrh zelenjadi v svojo torbo. Kmalu potem je pa videla, kako se je neki deček sklonil nad njeno torbo in vzel iz nje denarnico. Kravanjeva je seveda takoj pustila jajca in skočila za dečkom, ki pa ni niti skušal pobegniti, temveč se je takoj ustavil in sam ponudil Kravanjevi nazaj denarnico, ne da bi jo bil odprl. V tem je pa že pristopil redar, kateremu je Kravanjeva povedala, kaj se je zgodilo. Seveda je redar nato odvedel dečka seboj na policijski komisariat v ulici di Torre bianca. Tu je pa ubogi deček — ki je komaj 12letni Josip Hölašček Višo — koji je povedal žalostno, prežalostno povest.

Dečko, ki govori le poljski, nekoliko češki in malo nemški, je na vprašanje, zakaj je šel krast, povedal, da je to storil zato, ker

je bil lačen, ker ni že tri dni nič jedel. Pri tem so ubogemu otroku lezle debele solze iz oči doli po licih, a ustnice so mu krčevito drgetale, dočim je le s težavo spravljal iz sebe posamezne besede, kakor bi ga nekaj dušilo v grlu. In dečko je povedal...

»Vem, da sem rojen v Szegedinu, a z očetom, ki mu je bilo ime Josip z materjo Marijo in z mojo mlajšo sestrico Vando, smo živeli v Rzezovem v Galiciji. Moj oče je bil zidar in živeli smo precej dobro, ker je oče precej zaslužil. V Rzezovem sem tudi hodil v šolo, pa to je bilo še lani, ker letos nismo imeli šole. Prišla je namreč vojna in od tedaj smo padli v nesrečo. Hudo je bilo sicer, dokler smo bili v Rzezovem, vendar smo vsaj živeli v kraju, kateremu smo bili navajeni in ki sem ga jaz smatral za svojo domovino. A prišlo je še hujše: prišel je sovražnik, naša hiša je zgorela, kakor tudi mnogo drugih. In morali smo bežati iz Rzezovega, kakor so bežali vsi. Prišli smo v drugo mesto, kateremu ne vem več imena, a tudi tam nam ni bilo obstanka in morali smo dalje. Mati je nosila mojo malo Vandičko — tu so dečku zopet vztrepetale ustnice, glas mu je postal bolj tih, a na obeh ste mu zopet zablesteli solzi kakor dva bisera. Revček se je globoko oddahnil in po kratkem presledku nadaljeval — a oče, moj oče je nosil na hrbtu najpotrebnejše stvari in mene, ki sem mu pomagal s tem, da sem nosil malo culico perila, je držal za roko. Na poti je pa oče zbolel in — umrl. Pokopali smo ga na pokopališču pri neki vasi, kateri tudi ne vem imena, in potem smo šli dalje z materjo in z Vandico. Nekoliko dni pozneje sem se pa izgubil od matere in nisem videl več ne mame ne moje Vandičke! Iskal sem jih, klical sem jih, a nisem jih našel, nista več odgovorili na moje klicanje. Šel sem dalje, v nadi, da jih dohitim, a nisem jih dohitel. Prišel sem — hodil sem vedno peš, ker nisem imel nobenega krajarja — v mnoga mesta. Dobri ljudje so mi dali jesti, a spal sem vsako noč v kakem hlevu, ali pa na kaki žagi. Tako sem prišel slednjič v lepo in veliko mesto, ki mu pravijo Zagreb. Od tam sem prišel pa sem.

Ves čas, ko je dečko to pripovedoval, je mirno gledal s svojimi lepimi modrimi očmi naravnost v obraz uradniku, ki ga je zaslíševal, le ko je omenjal očeta ali mater so se mu oči zameglile in pogledal je v stran, a ko je imenoval svojo sestrico, Vandico, tedaj je vselej vztrepetal in oči so se mu vselej ob tem imenu porosile.

Ko ga je uradnik vprašal, koliko časa da je, odkar je z očetom in z materjo zapustil Rzezov, je dečko rekel, da ne ve, da je pa že jako dolgo. Niti ne ve dneva, kdaj mu je na begu umrl oče, ne imena kraja, kjer je izgubil mater in — Vandičko, ne imena krajev, preko katerih je prišel do Trsta. Edino le Zagreb, ki mu on pravi »Zágrab«, mu je ostal v spominu. Tudi nima revež pri sebi prav nikakega dokumenta in je že več nego čudno, da je mogel prepotovati preko vse monarhije od najsakrajnejše meje do dijametralno nasprotno najsakrajnejše točke, ne da bi ga bil kdo vprašal, kdo in odkod je, ne da bi ga bil ustavil kak orožnik.

Dečko je lepe rasti, za svoja leta srednje postave, prikupljivega lica in gladkih las, kostanjeve barve. Vzlic svojemu dolgemu pešpotovanju je dečko čedno oblečen, le čevljički so mu v slabem stanju. Na glavi ima astrahansko čepico, jopič črn iz debelega sukna, hlače, ki mu segajo do kolen, ima rjave, a nogavice, črne, ima pripete pod hlačnicami. Vse je pa lepo čedno, iz česar je razvidno, da se dečko na potovanju ni zanemarjal glede snage. Na policiji mu je neki uradnik dal kos kruha: dečku so se oči zablestete, segel je s tresočo roko po kruhu, ki ga kmalu ni bilo več. Naš poročevalec, ki ga je videl na policiji, ga je vprašal:

— Mluviš češki?

— Mluvim, pane, a také polski.

Ker zaradi prestopka ni kazniv, ker nima še 14 let, so ga dali začasno v policijske zapore v ulici Tigor, dokler ga ne odpošljejo občini, v kateri ima domovinsko pravico. Treba bo pa šele iskati kam je dečko pristojen. Na vsak način poskrbe za dečka, da mu ne bo treba trpeti lakote, a obenem mu bodo skušali najti mater in pa njegovo — Vandičko.

Ubogi, nesrečni otrok! Še tako mlad, pa že popolnoma sam na tem širnem svetu!

Darovi,

poslani slovenskemu komiteju v Celovcu (Družba sv. Mohorja).

Ivan Storc, župnik: cerkvena zbirka v Slov. Plajberku za pohabljenе vojake 10 K; Anton Stres, župnik na Jezerskem, 16 K 40 vin.; župni urad št. Jakob v Rožu 60 K za Rdeči križ, 60 K za oskrbo sirot padlih vojakov, skupaj 120 K; Müller Marija na Dunaju za pohabljenе koroške vojake 2 K; zbirka za Rdeči križ od zabijanja žebjev v gostilni pri Lahovniku v Prevaljah vsled iniciative g. železniškega mojstra Mala 220 kron.

Velika vsota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 17, Ljubljana.

Franc Siebert, trgovina mila in sveč, Celovec, Stauderhaus, priporoča svojo bogato zalogo voščenih in stearinskih sveč, stenj in olje za večno luč, kadilo, oglje za kadičnice itd. Razpošilja se na zunaj.

Oučjo volno

in volnene odpadke kupuje v vsaki količini po najvišjih cenah pri takojšnjem plačilu

Jakob Pogačnik,

tovarnar za sukno in koce. Velikovec.

Pri pismenih ponudbah naj se naznani cena. Izdelujem tudi na željo volneno blago in sukno ter volneno spletenino.

SUHE GOBE (Herrenpilze) kupujemo. Cenjene ponudbe z navedenjem cene za 1 kg in z vzorcem brez vrednosti na naslov: Vydrova tovarna živil, Praga VIII. (na Češkem).

Tržne cene v Celovcu

15. aprila 1915 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	zaprto					
Rž						
Ječmen						
Ajda						
Oves						
Turščica						
Proso	zaprto					
Pšeno	zaprto					
Leča	zaprto					
Fižola, rdeča	zaprto					
Repica (krompir)	16	—	—	—	—	—
Deteljno seme	160	—	—	—	—	—
Seno, sladko	8	—	9	—	—	—
„ kisló	7	—	8	—	—	—
Slama	6	50	7	50	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	28	—	30	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	3	40	3	80	—	—
Sur.maslo (putar), 1 „	3	80	4	20	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	3	30	4	20	—	—
„ sur. 1 „	3	10	3	80	—	—
Svinjska mast 1 „	3	80	4	80	—	—
Jajca, 1 par	—	18	—	20	—	—
Piščeta, 1 par	3	20	3	80	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	20	3	50	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	3	—	3	20	—	—

Živina	Počrez	100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
		od	do	od	do		
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	180	190	—	—	10 10
„ za vožnjo	540	560	—	—	—	—	6 4
Junci	410	—	—	—	—	—	2 2
Krave	320	650	134	140	—	—	42 20
Telice	360	—	100	—	—	—	4 4
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	18	64	—	—	—	—	300 260
Ovce	—	—	—	—	—	—	—
Koze	—	—	—	—	—	—	—

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni. Slovenski molitveniki, cerkvene muzikantje, tudi Hladnikove.

Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in stole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2— do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da bode te stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovjšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.